

פינת הלשון

שאלה של דמיון

לחשוש, הכל ברור. אולם, אלה האוהבים את האימג' האנגלי, מן הראוי שיבדקו את המקורות, כי image היא מילה רב-משמעית. בספר בראשית כתוב "ברא את האדם בצלמו" והמתרגם האנגלי, נדמה לי גירסת המלך ג'ורג', עשה מזה in his image.

אז מי שנברא בצלם, ובמעשיו גם מגסה להצדיק אימג' זה, ספק רב אם יהיה זקוק לפרסומת לתדמיתו. כתבות התדמית הפכו לאופנה ואפשר למצוא להן הצדקה במידה שהן מגישות מידע מהימן בצורה ברורה וקלה להבנה. אחרת מן התדמית נשארות רק משמעויות-הלאוי של האימג', כגון חיקוי, אשליה, דמה והטעיה. זה דומה, אך זה איננו אותו הדבר.

מרדכי מלען

בחוברת האחרונה של "חקר ומעש", במאמרם של יוסי הלל וחובריו על סמנים גנטיים מולקולריים הוזכרה המילה העברית היפה הדמיה, במובנה הלועזי המקובל של סימולציה (simulation). בכלל, המאמר הנ"ל הצטיין בכך, שמחבריו השתדלו בכוונה או מתוך הרגל הראוי לשבח, להשתמש במונחים עבריים ככל האפשר – מירב במקום maximum הלועזי, מעקובת במקום sequence, תאחיה במובן של linkage, וכן הלאה – כל הכבוד!

הפעם היתה זו ההדמיה שצדה את עיני, בעיקר משום קרבתה הלשונית למילים עבריות נוספות הגזורות מן השורש דמה. המילון האנגלי האוקספורדי מסביר את המונח simulation, הווה אומר הדמיה, כפעולה הבאה לחקות מצב מסויים או צורת דבר כלשהו, באמצעות דגם לצורך תירגול, למשל. הדגם עצמו עשוי להיות דומה (= simile ברומית) או אף העתק דמותו = imago, שהיא מילה רומית נרדפת ל-imitari = חיקוי. כבר ראינו בגדים עשויים מחומר דמוי-עור (imitation leather), אף קראנו ורבים גם ראו מבני דמה לצורך הטעיית האויב. כלומר, חיקוי (imitation) מכיל בתוכו יסוד של הטעיה מכוונת, אלא אם כן כתוב במפורש שזה חיקוי, דומה אך לא הדבר עצמו.

אז מה נעשה בקשר לתדמית, שיש ורוצים למכור לנו או להדביק לנו למילה תדמית יותר ממובן אחד. מילון אבן-שושן מביא תדמית כתירגום למונח הטכני שבלונה, אך גם כתירגום ל-image האנגלי, וכאן אנו בצרה. כל עוד אנו נעים במסגרת המונחים העבריים, אין לנו ממה

מכתבי קוראים

עוד על גרגירי כותנה

"על טעם וריח מרבים להתוכח". המלצותי מתבססות על תוצאות נסיונות שנערכו בארץ. ד"ר ע. קרול מביא נתונים מחו"ל של ה-NRC, בעוד שבפירסומים שונים בארץ בעבר הוא כפר, שהם תואמים את הנתונים של גרגירי הכותנה המואבסים בארץ.